

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-28 iki 2024-02-29

Nutarimas paskelbtas: TAR 2022-04-28, i. k. 2022-08744

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS DĖL ASMENS VARDŲ IR PAVARDŲ RAŠYMO ASMENS TAPATYBĖ PATVIRTINANČIUOSE IR KITUOSE DOKUMENTUOSE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2022 m. balandžio 27 d. Nr. 424
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens vardo ir pavardės rašymo dokumentuose įstatymo 3 straipsnio 6 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

1. Patvirtinti Asmens vardo ir pavardės rašymo asmens tapatybę patvirtinančiuose ir kituose dokumentuose taisyklės (pridedama).
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2022 m. gegužės 1 d.

Ministrė Pirmininkė

Ingrida Šimonytė

Teisingumo ministrė

Evelina Dobrovolska

**ASMENS VARDŲ IR PAVARDĖS RAŠYMO ASMENS TAPATYBĖ
PATVIRTINANČIUOSE IR KITUOSE DOKUMENTUOSE TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Asmens vardo ir pavardės rašymo asmens tapatybę patvirtinančiuose ir kituose dokumentuose taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato asmenų vardų ir pavardžių rašymo Lietuvos Respublikos piliečio asmens tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose, civilinės būklės aktų įrašuose ir kituose asmeniui Lietuvos Respublikoje sudaromuose ir (arba) išduodamuose oficialiuose dokumentuose tvarką.

2. Taisyklės privalomos Lietuvos Respublikos piliečio asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, civilinės būklės aktų įrašus ar kitus oficialius dokumentus sudarančioms ir (arba) išduodančioms valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms ar įmonėms, valstybės įgaliotiems asmenims.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos asmens vardo ir pavardės rašymo dokumentuose įstatyme (toliau – Įstatymas), Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos pilietybės įstatyme.

**II SKYRIUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ VARDŲ IR PAVARDŽIŲ RAŠYMAS**

4. Lietuvos Respublikos piliečio vardas ir pavardė rašomi:

4.1. lietuviškais rašmenimis, išskyrus Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje ir 4 straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus;

4.2. laikantis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos patvirtintų lietuvių kalbos rašybos taisyklių, kitų teisės aktų ar rekomendacijų, nustatančių vardų ir pavardžių rašymą, išskyrus Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje ir 4 straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus;

4.3. atsižvelgiant į vardo ir pavardės formos skirtumus pagal lytį, išskyrus Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje ir 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus bei teisingumo ministro nustatytus asmens vardo ir pavardės keitimo pagrindus, kai leidžiama turėti kitai lyčiai būdingas vardo ir pavardės formas ar nesugramatintą pavardę.

5. Lietuvos Respublikos piliečio vardas turi neprieštarauti gerai moralei, Lietuvos Respublikos viešajai tvarkai, nepilnamečio vaiko iki 16 metų amžiaus vardas taip pat turi atitikti geriausias vaiko interesus.

6. Sutuoktinio kitam sutuoktiniui, kai santuoką sudarė Lietuvos Respublikos piliečiai, suteikta pavardė, taip pat užsienio piliečiui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvos

Respublikoje, suteikta Lietuvos Respublikos piliečio pavardė rašomos laikantis Taisyklių 4 punkte nustatytų reikalavimų ir išimčių.

7. Lietuvos Respublikos piliečio vaiko pavardė rašoma pagal tėvų ar vieno iš tėvų pavardę, laikantis Taisyklių 4 punkte nustatytų reikalavimų ir išimčių.

8. Moterų ir mergaičių pavardės rašomos laikantis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nustatytų moterų pavardžių darymo reikalavimų, išskyrus Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje ir 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus bei teisingumo ministro nustatytus asmens pavardės keitimo pagrindus, kai leidžiama turėti kitai lyčiai būdingas pavardės formas ar nesugramatintą pavardę arba jeigu kitokia tos pavardės forma rašoma remiantis giminystės ryšiais (pagal tiesiąją ar šoninę giminystės liniją) susijusių moterų pavardžių rašymo tradicija.

9. Lietuvos Respublikos piliečio vardas ir pavardė, dokumento šaltinyje įrašyti nelietuviškais rašmenimis, rašomi laikantis Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje ir Taisyklių IV skyriuje nustatytų vardų ir pavardžių nurašymo ir perrašymo reikalavimų.

10. Ne lietuvių tautybės Lietuvos Respublikos piliečio prašymu jo ir jo vaikų tautinio vardyno vardai ir pavardės gali būti rašomi lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų), išskyrus tokias pat raides su diakritiniais ženklais, kaip lietuvių kalbos abėcėlėje, ir pagal tos tautinės kalbos rašybos ir darybos taisykles, jeigu Lietuvos Respublikos piliečio, o kai rašomi vaiko vardas ir pavardė, – vaiko tėvų ar vieno iš jų tautybė Lietuvos Respublikos gyventojų registre nurodyta kita negu lietuvių. Kilus abejonių dėl ne lietuvių tautybės Lietuvos Respublikos piliečio pavardės rašymo, gali būti remiamasi dokumento šaltiniu, įrodančiu giminystės ryšiais (pagal tiesiąją ar šoninę giminystės liniją) susijusių asmenų pavardžių rašymą.

11. Taisyklių 4–10 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi rašant Lietuvos Respublikos piliečio vardą ir pavardę Lietuvos Respublikos piliečio asmens tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose ir civilinės būklės aktų įrašuose. Lietuvos Respublikos piliečio vardas ir pavardė kituose oficialiuose Lietuvos Respublikoje išduodamuose dokumentuose rašomi pagal Įstatymo 3 straipsnio 4 dalį.

III SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ VARDŲ IR PAVARDŽIŲ RAŠYMAS

12. Užsieniečių ir jų vaikų vardai ir pavardės laikantis Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje ir Taisyklių IV skyriuje nustatytų vardų ir pavardžių nurašymo bei perrašymo reikalavimų rašomi:

12.1. civilinės būklės aktų įrašuose, remiantis Gyventojų registro duomenimis ar dokumento šaltiniu, jeigu duomenų nėra Gyventojų registre;

12.2. dokumentuose, nurodytuose Įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir kituose teisės aktuose, reguliuojančiuose užsieniečių buvimą ir gyvenimą Lietuvos Respublikoje, taip pat kituose Lietuvos Respublikoje išduodamuose oficialiuose dokumentuose, remiantis Užsieniečių registro ir (ar) Gyventojų registro duomenimis ar asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu, jeigu duomenų nėra šiame punkte nurodytuose registruose.

13. Užsieniečio, kurio duomenų nėra Užsieniečių registre, Gyventojų registre ar kuris neturi asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų, vardas ir pavardė Taisyklių 12.2 papunktyje nurodytuose dokumentuose rašomi remiantis dokumentais, nurodytais teisės aktuose, reguliuojančiuose užsieniečių buvimą ir gyvenimą Lietuvos Respublikoje, ar šiuose teisės aktuose nustatyta tvarka gautais duomenimis.

IV SKYRIUS VARDŲ IR PAVARDŽIŲ NURAŠYMAS IR PERRAŠYMAS

14. Vardas ir pavardė, dokumento šaltinyje įrašyti nelietuviškais rašmenimis, nurašomi paraidžiui lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų) ar perrašomi lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų) Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Taip pat gali būti nurašomi ir papildomi ženklai (brūkšnelis, apostrofas, skliaustai, taškas), nurodyti teisės aktuose, reglamentuojančiuose oficialių dokumentų sudarymą ir (arba) išdavimą.

15. Vardas ir pavardė, dokumento šaltinyje įrašyti lotyniško pagrindo rašmenimis, nurašomi paraidžiui lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų), išskyrus tokias pat raides su diakritiniais ženklais, kaip lietuvių kalbos abėcėlėje.

16. Vardas ir pavardė, dokumento šaltinyje įrašyti nelotyniško pagrindo rašmenimis, perrašomi lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų), išskyrus tokias pat raides su diakritiniais ženklais, kaip lietuvių kalbos abėcėlėje, laikantis teisės aktuose, reglamentuojančiuose oficialių dokumentų sudarymą ir (arba) išdavimą, nurodytų transliteravimo lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų) taisyklių, o jeigu tokių taisyklių nėra, – Valstybinės lietuvių kalbos komisijos tvirtinamų transliteravimo lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų) taisyklių. Jeigu šiame punkte nurodytų taisyklių nėra, vadovaujamosi Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos Mašininio skaitymo kelionės dokumentų taisyklėmis.

17. Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju asmens vardas ir pavardė jo prašymu rašomi lietuviškais rašmenimis pagal apytikslį tarimą laikantis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos patvirtintų transkripcijos taisyklių, o jeigu tokių taisyklių nėra, – lietuviškais rašmenimis nurašoma paraidžiui ar perrašoma laikantis teisės aktų ar rekomendacijų, nustatančių vardų ir pavardžių transliteravimą. Rašant vardą ir pavardę lietuviška forma taip pat laikomasi Valstybinės lietuvių kalbos komisijos tvirtinamose Lietuvių kalbos rašybos taisyklėse nustatytų gramatinimo taisyklių.

18. Jei vardas ir pavardė tame pačiame dokumento šaltinyje įrašyti ir lotyniško, ir nelotyniško pagrindo rašmenimis, vardas ir pavardė nuo lotyniško pagrindo rašmenimis įrašyto įrašo nurašomi paraidžiui lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų), išskyrus tokias pat raides su diakritiniais ženklais, kaip lietuvių kalbos abėcėlėje.

19. Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytu atveju Lietuvos Respublikos piliečio vardas ir pavardė gali būti nurašomi paraidžiui ar perrašomi lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų), jeigu šio piliečio arba vieno iš jo tėvų, senelių, prosenelių

ar kitų protėvių pagal tiesiąją giminystės liniją kitos valstybės pilietybės turėjimo laikotarpiu vardas ir (ar) pavardė nelietuviškais rašmenimis buvo ar yra įrašyti dokumento šaltinyje, išskyrus atvejus, kai nelietuviškais rašmenimis vardas ir (ar) pavardė buvo įrašyti dokumentuose, išduotuose ir (arba) sudarytuose ne lietuvių kalba dabartinėje Lietuvos teritorijoje iki 1990 m. kovo 11 d.

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 424 „Dėl Asmens vardo ir pavardės rašymo asmens tapatybę patvirtinančiuose ir kituose dokumentuose taisyklių patvirtinimo“ (TAR, 2022-04-28, Nr. 8744, identifikacinis kodas 2022-08744) patvirtintų Asmens vardo ir pavardės rašymo asmens tapatybę patvirtinančiuose ir kituose dokumentuose taisyklių 19 punktas tiek, kiek jame nustatyta Lietuvos Respublikos asmens vardo ir pavardės rašymo dokumentuose įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintos asmens vardo ir (ar) pavardės rašymo (perrašymo, nurašymo) asmens tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose ir civilinės būklės aktų įrašuose taisyklės išimtis, prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, Lietuvos Respublikos asmens vardo ir pavardės rašymo dokumentuose įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [KT110-N13/2023](#), 2023-12-28, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25764

20. Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytu atveju kitos valstybės pilietybę įrodo užsienio valstybės kompetentingos institucijos išduotas turimą ar tam tikru laikotarpiu turėtą kitos valstybės pilietybę patvirtinantis dokumentas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT110-N13/2023](#), 2023-12-28, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25764

Dėl Lietuvos Respublikos asmens vardo ir pavardės rašymo dokumentuose įstatymo 3 straipsnio 3 dalies, 4 straipsnio 1, 2 dalių atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 424 patvirtintų Asmens vardo ir pavardės rašymo asmens tapatybę patvirtinančiuose ir kituose dokumentuose taisyklių 19 punkto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos asmens vardo ir pavardės rašymo dokumentuose įstatymui